

PROJEKT OCHRONY RADIOLOGICZNEJ

INWESTOR	Zespół Opieki Zdrowotnej Sucha Beskidzka ul. Szpitalna 22 34 – 200 Sucha Beskidzka			
OBIEKT	Pracownia RTG Zakładu Diagnostyki Obrazowej Zespół Opieki Zdrowotnej Sucha Beskidzka ul. Szpitalna 22 34 – 200 Sucha Beskidzka			
APARAT	Pomieszczenie	Rodzaj	Model	Producent
	Gabinet RTG	ogólnodiagnostyczny typu telekomando	Axiom Luminos dRF Max	SIEMENS
DATA	marzec 2022 r.			
AUTOR PROJEKTU	<p>mgr inż. Anna Kos nr uprawnień: 46 R/2019 z dnia: 05.04.2019r. tel. 507 403 494 biuro@amkos.pl</p> <div style="text-align: center;"> <p>AMKOS mgr inż. Anna Maria Kos tel: 507 403 494, biuro@amkos.pl NIP: 8722133536, REGON: 382994480</p> </div> <p>tel.: 507 403 494</p>			

1	DANE OGÓLNE.....	3
1.1	WSTĘP.....	3
1.2	PODSTAWA OPRACOWANIA.....	3
1.3	LOKALIZACJA.....	4
1.4	SĄSIEDZTWO.....	4
1.5	KONSTRUKCJA PRZEGRÓD BUDOWLANYCH.....	4
1.6	WYSOKOŚĆ I POWIERZCHNIA.....	5
1.7	OSTRZEGAWCZA SYGNALIZACJA ŚWIETLNA.....	5
1.8	OŚWIETLENIE.....	5
1.9	TABLICE INFORMACYJNE.....	5
1.10	ŁĄCZNOŚĆ GŁOSOWA I WIZUALNA.....	5
1.11	SPRZĘT OCHRONNY.....	5
1.12	POMIESZCZENIE OPISOWE.....	6
1.13	WENTYLACJA.....	6
1.13.1	Instalacja sanitarna.....	6
1.14	WYMAGANIA OGÓLNOBUDOWLANE.....	7
1.15	PODSTAWOWE PARAMETRY TECHNICZNE APARATU RTG.....	7
1.15.1	Instalacja aparatu RTG.....	7
1.15.2	Główne parametry techniczne aparatu RTG.....	7
2	ZAŁOŻENIA DO OBLICZEŃ.....	8
2.1	PARAMETRY EKSPOZYCJI.....	8
2.2	MAKSYMALNY CZAS PRACY ŹRÓDŁA PROMIENIOWANIA.....	9
2.3	DOPUSZCZALNE DAWKI.....	9
3	OBLICZENIE OSŁON STAŁYCH.....	10
3.1	STOSOWANE WZORY DO OBLICZEŃ.....	10
3.1.1	Czas narażenia na promieniowanie w ciągu tygodnia t	10
3.1.2	Zredukowana moc dawki C_1	10
3.1.3	Zredukowana moc dawki C_2	11
3.1.4	Krotność osłabienia promieniowania pierwotnego k	11
3.2	OBLICZENIA DLA APARATU RTG.....	12
3.2.1	Zredukowana moc dawki promieniowania rozproszonego - c_1	12
3.2.2	Zredukowana moc dawki c_2	12
3.2.3	Krotność osłabienia pierwotnego - k	13
3.2.4	Promieniowanie uboczne.....	13
4	ZESTAWIENIE WYMAGANYCH GRUBOŚCI OŁOWIU DLA OSŁON STAŁYCH.....	14

1 Dane ogólne.

1.1 Wstęp.

Opracowanie zawiera Aneks do Projektu Osłon Stałych Pracowni RTG wraz z opisem i obliczeniami osłon stałych oraz wentylacji w Zespole Opieki Zdrowotnej Sucha Beskidzka, ul. Szpitalna 22, 34 – 200 Sucha Beskidzka. Aneks do Projektu sporządzono w związku ze zwiększoną ilością wykonywanych badań oraz parametrów wykonywania ekspozycji w stosunku do pierwotnego Projektu Osłon Stałych. Sąsiedztwo, powierzchnia, wysokość jak i konstrukcja ścian nie uległy zmianie. Przebieg kanałów wentylacyjnych nie uległ zmianie. Również ustawienie aparatu RTG nie uległo zmianie. W Projekcie dokonano wyliczeń wymaganych grubości osłon stałych przed promieniowaniem X oraz przedstawiono zalecenia związane z zakresem prac niezbędnych do przeprowadzenia w Pracowni RTG w celu stosowania w niej aparatu RTG. W obliczeniach wymaganych grubości osłon stałych przed promieniowaniem X uwzględniono osłonność własną ścian i stropów wraz z zastosowanymi osłonami radiologicznymi zakładając maksymalne wykorzystanie aparatu RTG.

1.2 Podstawa opracowania.

1. Zlecenie Inwestora: wyciąg z dokumentacji technicznej budynku i informacje przekazane w formie ustnej dotyczące: grubości oraz budowy istniejących ścian i stropów, a także przeznaczenia pomieszczeń sąsiadujących z Pracownią RTG, lokalizacji aparatu RTG, informacji z zakresu ilości wykonywanych badań RTG, oraz warunkach przebywania ludzi w sąsiedztwie Pracowni RTG.
2. Dane techniczne do aparatu RTG dostarczone przez producenta aparatu RTG, firmę SIEMENS.
3. Normy i przepisy prawne:
  - Ustawa z dnia 29 listopada 2000 r. Prawo atomowe (t. jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 1941)
  - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2021 r. „w sprawie wskaźników pozwalających na wyznaczenie dawek promieniowania jonizującego stosowanych przy ocenie narażenia na promieniowanie jonizujące” (Dz. U. z 2021 r., poz. 1657)
  - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 sierpnia 2006 r. „w sprawie szczegółowych warunków bezpiecznej pracy z urządzeniami radiologicznymi” (Dz. U. z 2006 r., Nr 180, poz. 1325)
  - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2006 r. „w sprawie szczegółowych warunków bezpiecznej pracy ze źródłami promieniowania jonizującego” (Dz. U. z 2006 r., Nr 140, poz. 994 z późn. zm.)
  - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 18 lutego 2011 r. „w sprawie warunków bezpiecznego stosowania promieniowania jonizującego dla wszystkich rodzajów ekspozycji medycznej” (t. jedn. Dz. U. z 2017 r., poz. 884)
  - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 lutego 2007 roku „w sprawie podstawowych wymagań dotyczących terenów nadzorowanych i kontrolowanych” (Dz. U. z 2007 r., Nr 131, poz. 910 z późn. zm.)
  - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. „w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą” (Dz. U. z 2019 r., poz. 595)
  - Polska Norma PN-86 / J – 80001 – Obliczanie osłon stałych.

1.3 Lokalizacja.

Pomieszczenie objęte niniejszym opracowaniem tj. Pracownia RTG zlokalizowana jest na drugim piętrze Zespołu Opieki Zdrowotnej Sucha Beskidzka, ul. Szpitalna 22, 34 – 200 Sucha Beskidzka.

1.4 Sąsiedztwo.

osłona stała	sąsiedztwo
ściana 1 – 2	korytarz
ściana 2 – 3	sterownia
ściana 3 – 4	kabina pacjenta
ściana 4 – 5	toaleta
ściana 5 – 6	pokój socjalny
ściana 6 – 7	wolna przestrzeń
ściana 7 – 1	pokój badań USG
strop górny	Dział Zamówień Publicznych
strop dolny	Zakład Diagnostyki Laboratoryjnej

1.5 Konstrukcja przegród budowlanych.

Osłona stała	Opis i konstrukcja osłony		Równoważnik Pb [mm] dla U = 125 kV
ściana 1 – 2	ściana	płyta karton – gips + 1,5 mm Pb	1,5
	drzwi	wzmocnione blachą ołowiową 1,5 mm Pb	1,5
ściana 2 – 3	ściana	płyta karton – gips + 1,5 mm Pb	1,5
	drzwi	wzmocnione blachą ołowiową 1,5 mm Pb	1,5
	okienko	szkło ołowiowe o równoważniku 1,5 mm Pb	1,5
ściana 3 – 4	ściana	płyta karton – gips + 1,5 mm Pb	1,5
	drzwi	wzmocnione blachą ołowiową 1,5 mm Pb	1,5
ściana 4 – 5	ściana	płyta karton – gips + 1,5 mm Pb	1,5
	drzwi	wzmocnione blachą ołowiową 1,5 mm Pb	1,5
ściana 5 – 6	ściana	płyta karton – gips + 1,5 mm Pb	1,5
ściana 6 – 7	ściana	pustak 30 cm	1,25
	okna	szkło	0,1
ściana 7 – 1	ściana	pustak 18 cm + 1,5 mm Pb	0,75+ 1,5
strop górny	strop	strop Akermana 30 cm + 33 mm barytobeton	0,7 + 3,3
strop dolny	strop	strop Akermana 30 cm + 27 mm barytobeton	0,7 + 2,7
gęstość: pustak – $\rho = 0,8 \text{ g/cm}^3$ barytobeton – $\rho = 3,2 \text{ g/cm}^3$ żelbeton – $\rho = 2,2 \text{ g/cm}^3$			

1.6 Wysokość i powierzchnia.

-	Powierzchnia	Wysokość
Gabinet RTG	30,55 m ²	2,6 m

1.7 Ostrzegawcza sygnalizacja świetlna.

Gabinet RTG jest wyposażony w ostrzegawczą sygnalizację świetlną umieszczoną nad drzwiami do Gabinetu RTG, włączaną równocześnie z zasilaniem generatora.

1.8 Oświetlenie.

W Gabinecie RTG znajduje się stanowisko rentgenowskie wyposażone w świetlny wskaźnik wielkości napromienianego pola, więc należy zapewnić możliwość przyciemnienia oświetlenia.

1.9 Tablice informacyjne.

Drzwi do Gabinetu RTG oznakowano tablicą informacyjną ze znakiem ostrzegawczym przed promieniowaniem jonizującym. W Pracowni RTG, w widocznym miejscu znajduje się informacja o konieczności powiadomienia rejestratorki i operatora aparatu rentgenowskiego, przed wykonaniem badania, o tym, że pacjentka jest w ciąży. Dodatkowo konstrukcja drzwi z korytarza oraz z kabiny pacjenta do Gabinetu RTG uniemożliwia niekontrolowane wejście podczas badania.

1.10 Łączność głosowa i wizualna.

W Pracowni RTG zapewniono łączność głosową i wizualną pomiędzy personelem medycznym przebywającym w sterowni a pacjentem przebywającym w Gabinecie RTG (łączność głosowa – interkom, wizualna – okienko przeglądowe).

1.11 Sprzęt ochronny.

Pracownia RTG jest wyposażona w sprzęt ochronny przed promieniowaniem rentgenowskim dobrany do typu zainstalowanego aparatu RTG i rodzaju wykonywanych badań tj.:

- 1) środki ochrony indywidualnej pracowników, w szczególności fartuchy i kołnierze z gumy ołowiowej
- 2) osłony dla pacjentów, osłony na gonady, fartuchy i półfartuchy oraz kołnierze wykonane z gumy ołowiowej.

1.12 Pomieszczenie opisowe

Ocena i opis wyników badań rentgenowskich odbywa się w wydzielonym pomieszczeniu, przy czym wyposażenie tego pomieszczenia umożliwi zaciemnienie okna. Dodatkowo stanowisko opisowe i przeglądowe obrazów rejestrowanych w postaci cyfrowej muszą spełniać wymagania zgodne z załącznikiem nr 1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 18 lutego 2011 r. „w sprawie warunków bezpiecznego stosowania promieniowania jonizującego dla wszystkich rodzajów ekspozycji medycznej” (t. jedn. Dz. U. z 2017 r., poz. 884). W pomieszczeniach opisowych ściany należy wykończyć ciemną, niepołyskliwą farbą a natężenie powierzchni roboczej monitora nie powinno być większe niż 15 lux. W jednostce organizacyjnej znajduje się pomieszczenie opisowe które spełnia w/w wymogi.

1.13 Wentylacja.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 21 sierpnia 2006 r. „w sprawie szczegółowych warunków bezpiecznej pracy z urządzeniami radiologicznymi” (Dz. U. z 2006 r. nr 180, poz. 1325) w Gabinet RTG powinna być zainstalowana wentylacja zapewniająca co najmniej 1,5 – krotną wymianę powietrza w ciągu godziny. Pomieszczenie objęte zakresem opracowania będzie wentylowane za pomocą wentylacji mechanicznej nawiewno – wywiewnej zapewniającej min. 1,5 – krotną wymianę powietrza w ciągu godziny. Obliczenia dla wentylacji:

-	Powierzchnia	Wysokość	Kubatura	Wentylacja powinna zapewniać dopływ powietrza w wymiarze min.
Gabinet RTG	30,55 m ²	2,6 m	79,43 m ³	≈ 119,2 m ³

Użytkownik musi posiadać protokół wystawiony przez upoważnioną osobę potwierdzający sprawność oraz odpowiednią wydajność wentylacji. Dodatkowo instalacje i urządzenia wentylacji mechanicznej podlegają okresowemu przeglądowi, czyszczeniu lub dezynfekcji, lub wymianie elementów instalacji zgodnie z zaleceniami producenta, nie rzadziej niż co 12 miesięcy. Dokonanie w/w czynności wymaga udokumentowania.

1.13.1 Instalacja sanitarna.

W toalecie znajduje się punkt sanitarny (umywalka z baterią z ciepłą i zimną wodą) Gabinetu RTG – wejście tylko od strony Gabinetu RTG.

1.14 Wymagania ogólnobudowlane.

W Pracowni RTG podłogi wykonane są z materiałów umożliwiającymi mycie i dezynfekcję, połączenie ścian z podłogą jest wykonane w sposób umożliwiający jego mycie i dezynfekcję.

1.15 Podstawowe parametry techniczne aparatu RTG.

1.15.1 Instalacja aparatu RTG.

Aparat RTG jest zainstalowany zgodnie z wytycznymi zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 21 sierpnia 2006 r. „w sprawie szczegółowych warunków bezpiecznej pracy z urządzeniami radiologicznymi” (Dz. U. z 2006 r. nr 180, poz. 1325) – zgodnie z **rysunkiem nr 1** który znajduje się w załączeniu.

1.15.2 Główne parametry techniczne aparatu RTG.

Nazwa urządzenia	Axiom Luminos dRF Max
Producent	Siemens
Zakres napięć ekspozycji [kV]	40 – 150
Zakres prądów [mA]	1 – 1000
Zakres mAs	0,5 – 800
Zakres czasów [s]	0.001 – 5
Filtracja całkowita [mm Al]	≥2,5
Filtracja zewnętrzna [mm Al]	1,0
Dodatkowe filtry Cu	bez filtra, 0,1 mm Cu, 0,2 mm Cu, 0,3 mm Cu; wsuwane z napędem silnikowym, ustawiane przez programy narządowe
SID (odl. ognisko-detektor)	115 cm,
Detektor	43 cm x 43 cm

2 Założenia do obliczeń.

Do obliczeń przyjęto następujące założenia:

- parametry ekspozycji określono na podstawie danych technicznych aparatu RTG podanych przez producenta,
- dla każdego typu badania wymagana grubość ołowiu została policzona dla największego zagrożenia radiologicznego,
- liczbę wykonywanych ekspozycji przyjęto na podstawie uzgodnień dokonanych z użytkownikiem:
- zakłada się że w ciągu tygodnia wykonywanych będzie 600 ekspozycji w tym:
  - zdjęcia płucne – 300 ekspozycji / tydzień
  - zdjęcia kostne – 300 ekspozycji / tydzień
- zakłada się że w ciągu tygodnia wykonywanych będzie 10 fluoroskopii
- dla projektowanego aparatu RTG do obliczeń przyjęto maksymalne wartości stosowane klinicznie.

Założenia takie przyjęto, ponieważ są one najbardziej obciążające dla pracowników i osób postronnych, a tym samym najbardziej korzystne pod względem ochrony przed promieniowaniem jonizującym.

2.1 Parametry ekspozycji.

Rodzaj badania	zdjęcia płucne	zdjęcia kostne	fluoroscopia
Napięcie na lampie [kV]	125	90	90
Prąd lampy [mA]	250	450	7
Czas ekspozycji [ms]	10	100	-
Ilość mAs /ekspozycję	2,5	45	-
y [-]	0,21	0,41	-
Filtracja zewnętrzna	1,0		
Moc dawki w wiązce głównej promieniowania D* [mGy·min ¹ ·m ² ·mA ⁻¹]	23,5	14,4	-

W celu zapewnienia maksymalnego bezpieczeństwa pracy w narażeniu na promieniowanie jonizujące i bezpieczeństwa otoczenia przy obliczaniu osłon założono najmniej korzystne parametry pracy lampy RTG gwarantujące właściwy dobór osłon i dające dodatkowy margines bezpieczeństwa.

2.2 Maksymalny czas pracy źródła promieniowania.

Tryb pracy	ilość mAs na jedną ekspozycję	liczba ekspozycji w tygodniu	obciążenie prądowo - czasowe [mAs]	obciążenie prądowo - czasowe [mAh]
zdjęcia kostne	45	300	13 500	3,75
zdjęcia płucne	2,5	300	750	≈ 0,21
łącznie	-	-	-	≈ 3,96

Tryb pracy	średni czas ekspozycji / prześwietlenia [s]	liczba ekspozycji / badań w tygodniu	prąd lampy RTG [mA]	obciążenie prądowo - czasowe [mAs]	obciążenie prądowo - czasowe [mAh]
fluoroskopia	15	10	7	1 050	≈ 0,3
0,15 mAh – stół w poziomie					
0,15 mAh – stół w pionie					

Łącznie obciążenie prądowo – czasowe [mAh] = 3,96 + 0,3 = 4,26 mAh

$t_0 = 0,052$ h

2.3 Dopuszczalne dawki.

Dopuszczalne dawki				
w gabinecie rentgenowskim	6 mSv/rok	0,12 mSv/tyg.	0,01044 cGy/tyg.	104,4 μGy/tyg.
w pomieszczeniach pracowni rentgenowskiej poza gabinetem rentgenowskim	3 mSv/rok	0,06 mSv/tyg.	0,00522 cGy/tyg.	52,2 μGy/tyg.
w pomieszczeniach poza pracownią, a także osoby z ogółu ludności	0,5 mSv/rok	0,01 mSv/tyg.	0,00087 cGy/tyg.	8,7 μGy/tyg.
osoby z ogółu ludności w odniesieniu do budynków mieszkalnych	0,1 mSv/rok	0,002 mSv/tyg.	0,000174 cGy/tyg.	1,74 μGy/tyg.

3 Obliczenie osłon stałych.

3.1 Stosowane wzory do obliczeń.

Obliczenia wykonano na podstawie normy PN-86/J-80001 „Obliczanie osłon stałych”.

3.1.1 Czas narażenia na promieniowanie w ciągu tygodnia t .

$$t = T \cdot U \cdot t_0$$

gdzie:

T –	współczynnik określający prawdopodobieństwo przebywania ludzi w osłanianym miejscu
U –	współczynnik określający prawdopodobieństwo skierowania użytecznej wiązki promieniowania w kierunku obliczanej osłony
t_0 –	maksymalny czas pracy źródła promieniowania tygodniowo na jednej zmianie [s, min. lub godz.]

współczynniki U i T przyjęto zgodnie z PN-86/I-80001 w zależności od sposobu użytkowania pomieszczeń (sąsiedztwa) bezpośrednio przylegających do Gabinetu RTG, gdzie:

$T=1$	dla miejsc stałego przebywania ludzi (miejsca ciągłej pracy)
$T=0,25$	dla miejsc wykorzystywanych czasowo (korytarze, wc)
$T=0,05$	dla miejsc krótkiego przebywania (ulice, place, klatki schodowe)
$U=1$	dla ścian i sufitów, jeżeli przewiduje się ich napromieniowanie wiązką główną przy pracach rutynowych
$U=1$	dla osłon chroniących tylko przed promieniowaniem rozproszonym lub ubocznym

3.1.2 Zredukowana moc dawki C_1 .

Zredukowaną moc dawki (C_1) promieniowania X rozproszonego przez ciało pacjenta oblicza się wg punktu 2.5.2.1 normy PN-86/I-80001, a grubość osłony z ołowiu wg punktu 2.5.2.2 normy poprzez interpolację krzywych dla odpowiedniego maksymalnego napięcia pracy lampy RTG.

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} \quad [\mu\text{Gy} \cdot \text{h}^{-1} \cdot \text{m}^2 \cdot \text{mA}^{-1}]$$

gdzie:

D –	przyjęta dawka tygodniowa [μGy]
l –	najmniejsza odległość przedmiotu rozpraszającego (pacjenta) od miejsca osłanianego w ustalonych warunkach pracy [m]
t –	czas narażenia w ciągu tygodnia osób przebywających w miejscu osłanianym [godz.]
I –	nominalne natężenie prądu anodowego lampy RTG [mA]

3.1.3 Zredukowana moc dawki C_2 .

Zredukowaną moc dawki (C_2) promieniowania X rozproszonego przez materiał (inny niż woda lub tkanka) oblicza się wg. punktu 2.5.3.1 normy PN-86/I-80001, a grubość osłony z ołowiu wg punktu 2.5.3.2 normy poprzez interpolację krzywych dla odpowiedniego maksymalnego napięcia pracy lampy RTG.

$$C_2 = \frac{D \cdot l^2 \cdot f^2}{t \cdot I \cdot s \cdot y} \quad [\mu\text{Gy} \cdot \text{h}^{-1} \cdot \text{m}^2 \cdot \text{mA}^{-1}]$$

gdzie:

D –	przyjęta dawka tygodniowa [μGy]
l –	najmniejsza odległość przedmiotu rozpraszającego promieniowanie od miejsca osłanianego [m]
f –	odległość powierzchni rozpraszającej promieniowanie wiązki głównej od ogniska lampy RTG [m]
t –	czas narażenia w ciągu tygodnia osób przebywających w miejscu osłanianym [godz.]
I –	nominalne natężenie prądu anodowego lampy RTG [mA]
s –	rzut powierzchni przedmiotu rozpraszającego, na którą pada promieniowanie, na płaszczyznę prostopadłą do kierunku wiązki pierwotnej promieniowania w odległości f, [m^2]
y –	współczynnik osłabienia w ośrodku

3.1.4 Krotność osłabienia promieniowania pierwotnego k.

Krotność osłabienia (k) promieniowania X przez osłonę oblicza się wg punktu 2.5.1.2 normy PN-86/I-80001, a grubość osłony z ołowiu wg punktu 2.5.1.3 normy poprzez interpolację krzywych dla odpowiedniego maksymalnego napięcia pracy lampy RTG.

$$k = \frac{D^* \cdot I \cdot t}{D \cdot l^2} \cdot y$$

gdzie:

D^* –	moc dawki w odległości l [m] od ogniska lampy przeliczona dla prądu anodowego I [mA], [$\text{mGy} \cdot \text{min}^{-1} \cdot \text{m}^2 \cdot \text{mA}^{-1}$]
I –	nominalne natężenie prądu anodowego lampy RTG [mA]
t –	czas narażenia w ciągu tygodnia osób przebywających w miejscu osłanianym [min.]
D –	przyjęta dawka tygodniowa [mGy]
l –	najmniejsza odległość ogniska lampy od miejsca osłanianego w ustalonych warunkach pracy [m]
y –	współczynnik osłabienia w ośrodku

3.2 Obliczenia dla aparatu RTG.

Wiązka promieniowania pierwotnego emitowanego przez aparat RTG padać będzie wyłącznie na PODŁOGĘ oraz na ścianę 7 – 1. Na pozostałe ściany pada promieniowanie rozproszone przez tkankę pacjenta oraz materiał konstrukcyjny ścian/stropów.

3.2.1 Zredukowana moc dawki promieniowania rozproszonego - c₁.

U [kV]	125
I · t ₀ [mAh]	4,26
U [-]	1

osłona stała	sąsiedztwo	l [m]	D [μGy]	T [-]	I · t [mAh]	c ₁ [μGy · m ² /h · mA]	x _{Pb} [mm]
ściana 1 – 2	korytarz	3,75	8,7	0,25	1,065	114,9	0,4
ściana 2 – 3	sterownia	3,1	52,2	1	4,26	117,8	0,4
ściana 3 – 4	kabina pacjenta	3,1	8,7	0,25	1,065	78,5	0,5
ściana 4 – 5	toaleta	W trakcie wykonywania ekspozycji nikt z pacjentów i personelu nie będzie się znajdował w pomieszczeniu					
ściana 5 – 6	pokój socjalny	1,85	4,35	1	4,26	3,5	1,5
ściana 6 – 7	wolna przestrzeń	Za osłoną znajduje się wolna przestrzeń. Poziom gruntu znajduje się około 7 m w dół. Brak narażenia na promieniowanie jonujące – obliczeń nie wykonuje się					
ściana 7 – 1	pokój badań USG	2,65	4,35	1	4,26	7,2	1,1
strop górny	Działa Zamówień Publicznych	2,0	8,7	1	4,26	8,2	1,0
strop dolny	Zakład Diagnostyki Laboratoryjnej	1,0	8,7	1	4,26	2,0	1,8

3.2.2 Zredukowana moc dawki c₂.

Przeanalizowano zredukowaną moc dawki (c₂) promieniowania X rozproszonego przez materiał (inny niż woda lub tkanka) – po analizie uzyskano wyniki wskazujące na to że c₂ nie ma wpływu na zwiększenie osłonności dla każdej ze ścian oraz stropów. W związku z powyższym pominięto obliczenia.

3.2.3 Krotność osłabienia pierwotnego – k.

a) zdjęcia kostne i fluoroskopia

U [kV]	90	U [-]	1
D* [mGy·min⁻¹·m²·mA⁻¹]	14,4	y [-]	0,41
I · t₀[mAh]	3,9	D [mGy]	0,00435

osłona stała	l [m]	T [-]	I · t [mAh]	k [-]	X_{Pb} [mm]
strop dolny	2,0	1	3,9	79398,6	3,0

b) zdjęcia płucne + fluoroskopia

U [kV]	125	U [-]	1
D* [mGy·min⁻¹·m²·mA⁻¹]	23,5	y [-]	0,21
I · t₀[mAh]	0,36	D [mGy]	0,00435

osłona stała	l [m]	T [-]	I · t [mAh]	k [-]	X_{Pb} [mm]
ściana 7 – 1	3,6	1	0,36	1890,8	1,9

3.2.4 Promieniowanie uboczne.

Đ_{u1} [mGy/h] dla l₁=1	1
t₀ [h]	0,052 [h]

ściana	l₂ [m]	Đ_{u2} [mGy/h]	T [-]	t [h]	D_u = Đ_{u2} · t [mGy]	Pb	k dla U = 125 kV	D_u/k [mGy]	D [μGy]	% dawki tygodniowej
ściana 1 – 2	3,75	0,07	0,25	0,013	0,0009	0,4	25	3,8*10 ⁻⁵	8,7	0,43
ściana 2 – 3	3,1	0,1	1	0,052	0,0054	0,4	25	0,00022	52,2	0,42
ściana 3 – 4	3,1	0,1	0,25	0,013	0,0014	0,5	30	4,5*10 ⁻⁵	8,7	0,52
ściana 4 – 5	brak narażenia na promieniowanie									
ściana 5 – 6	1,85	0,3	1	0,052	0,016	1,2	300	5,1*10 ⁻⁵	4,35	1,16
ściana 6 – 7	brak narażenia na promieniowanie									
strop górny	1,0	1	1	0,052	0,052	1,0	200	0,00026	8,7	3,0

4 Zestawienie wymaganych grubości ołowiu dla osłon stałych.

osłona			obliczony wymagany równoważnik grubości ołowiu osłony	równoważnik grubości ołowiu dla istniejącej osłony	różnica między wartością istniejącą a obliczoną	wymagana dodatkowa osłona
			mm Pb	mm Pb	mm Pb	
ściana 1 – 2	korytarz	ściana	0,4	1,5	1,1	nie jest wymagana
		drzwi	0,4	1,5	1,1	nie jest wymagana
ściana 2 – 3	sterownia	ściana	0,4	1,5	1,1	nie jest wymagana
		drzwi	0,4	1,5	1,1	nie jest wymagana
		okienko	0,4	1,5	1,1	nie jest wymagana
ściana 3 – 4	kabina pacjenta	ściana	0,5	1,5	1,0	nie jest wymagana
		drzwi	0,5	1,5	1,0	nie jest wymagana
ściana 4 – 5	toaleta	ściana	brak narażenia na promieniowanie jonujące			
		drzwi				
ściana 5 – 6	pokój socjalny	ściana	1,5	1,5	0	nie jest wymagana
ściana 6 – 7	wolna przestrzeń	ściana	brak narażenia na promieniowanie jonujące			
		okna				
ściana 7 – 1	pokój badań USG	ściana	1,9	0,75+ 1,5	0,35	nie jest wymagana
strop górny	Działa Zamówień Publicznych	strop	1,0	4,0	3,0	nie jest wymagana
strop dolny	Zakład Diagnostyki Laboratoryjnej	strop	3,0	3,4	0,4	nie jest wymagana

Wnioski

1. Obliczenia osłon stałych zostały wykonane dla maksymalnych warunków wykonywania ekspozycji.
2. Przyjęta wymagana wartość grubości ołowiu dla osłony [mm Pb] jest największą obliczoną wartością dla danej osłony stałej.
3. Z zestawienia tego wynika, że grubość istniejących osłon stałych (ścian oraz stropów) wykonanych z materiałów budowlanych opisanych w pkt. 1.5 wraz z zastosowanymi dodatkowymi osłonami ołowianymi jest wystarczająca przed promieniowaniem RTG emitowanym przez aparat RTG w trakcie realizacji radiologicznych procedur medycznych.
4. W przypadku zainstalowania innego aparatu RTG, zmiany sąsiedztwa wokół Gabinetu RTG lub innych istotnych zmian mających znaczenie na stan narażenia na promieniowanie jonizujące niż przewidziane w Projekcie wymagane będzie przeprowadzenie powtórnej analizy skuteczności osłon i przedłożenie stosownego aneksu do Projektu Ochrony Radiologicznej przed MPWIS.